

Német nagyvárosok bűnügyi helyzete

FÓRIZS Sándor¹

A publikáció három német nagyváros Berlin, Hamburg és München bűnügyi helyzetét mutatja be a 2016. évi hivatalos rendőrségi bűnügyi statisztikák alapján. A szerző külön elemzi a külföldiekre vonatkozó adatokat és a menekültekkel kapcsolatos információkat, feldolgozza a külföldiek által elkövetett tipikus cselekményeket. A cikk egyik fejezete tartalmazza a tizenhat német tartomány legfontosabb vonatkozó adatait.

Kulcsszavak: bűnügyi statisztika, bűncselekmények, külföldiek, menekültek, kitoloncolás, tartózkodási engedély, bűncselekmények fajtái, gyanúsított, elkövető

Publikációmban három német nagyváros (Berlin, Hamburg, München) bűnügyi helyzetével kívánok foglalkozni. Munkámhoz az adatokat a szövetségi² és a tartományi rendőrségi bűnügyi statisztikákból merítettem. Németországban a közigazgatás tizenhat tartományi és egy szövetségi kormányra épül. Mindegyik tartomány (köztük három városállam) saját rendőrséggel rendelkezik, amelyekhez még három szövetségi szintű rendőrség is kapcsolódik. 2009. január 1-je óta egységes rendszerben szolgáltatnak az egyes tartományok adatokat az országos szintű kimutatás összeállításához. Ezt a feladatot a tartományoknál működő 16 bűnügyi hivatal végzi, az adatokat a Szövetségi Bűnügyi Hivatal (BKA) összegzi az országos anyag elkészítéséhez. A 2015. évi szövetségi bűnügyi statisztikáról az olvasó külön publikációból tájékozódhat.³ Németország tartományi-szövetségi szervezetére épülő rendőrségi rendszerét egy másik tanulmány mutatja be.⁴

A statisztika kidolgozásának rendszerét az úgynevezett BKA törvény⁵ szabályozza, amelyet 1973. június 29-én adtak ki. 2018. május 25-én fog hatályba lépni az új, a szövetségi adatvédelmi törvényhez igazított változata. Az egységes statisztikára vonatkozó szövetségi irányelvek még régebbre, egy 1951-es anyaghoz nyúlnak vissza.

Az egyes tartományok statisztikájának szerkezete lényegesen eltérhet egymástól, de a bűncselekmények kódjelzése, megnevezése és értékelési kötelezettsége mindenhol azonos. A különbségeket a helyi sajátosságok képezik. Az elmúlt két évben ezen okmányokban is differenciáltabban megjelentek a menekültekre vonatkozó adatok,

¹ FÓRIZS Sándor prof., dr., ny. r. dandártábornok, NKE Rendészettudományi Kar, Rendészettudományi Doktori Iskola, oktató
Sándor FÓRIZS prof., PhD, retired p. general, NUPS Faculty of Law Enforcement, professor at the Doctoral School of Law Enforcement
orcig.org/0000-0001-6019-3295, drforizsdandor@invitel.hu

² Bericht zur Polizeilichen Kriminalstatistik 2016.

³ Fórizs (2017)

⁴ Fórizs (2015)

⁵ A BKA törvény (BKAG).

az általuk elkövetett cselekmények, illetve részletesebb lett az egyéb külföldi kategóriák értékelése. Érdekes módon Németországban néhány uniós ország állampolgárai által elkövetett bűncselekmények száma meghaladja az unióba kívülről érkezőkét. A külföldről érkezők, illetve a „migránsok” által elkövetett bűncselekményekkel Ritecz György is részletesen foglalkozik könyvében.⁶

A három város közül kettő jogilag városállam (Berlin, Hamburg) saját kormányval és rendőrséggel, önálló statisztikai kiadványaikkal. München értékelésekor mind a tartomány – Bajorország⁷ – statisztikai anyagát megnéztem, mind pedig a városi kaptányságét.⁸ Leginkább informatívnak és részletesebben kidolgozottnak Berlin város anyagát találtam.

A tartományok

Érdekes néhány pillantást vetni a tartományok helyzetére. A német szövetségi statisztika tartományokra vonatkozó részadatait tartalmazza az 1. táblázat. Érdekes módon az öt déli tartomány – Rheinland-Pfalz, Hessen, Thüringia, Baden-Württemberg és Bajorország – a legbiztonságosabb területek. Amint észak és kelet felé haladunk, növekszik a bűnözés. Magyarázatot már sokszor próbáltak adni erre a jelenségre, talán a két leginkább megalapozott a nagy ipari központok elhelyezkedése és a keleti alacsonyabban fejlett régiók megléte. Az érvelésnek némileg ellentmond, hogy ipari körzetek Bajorországban is vannak, és az a legbiztonságosabb területek egyike.

Az országban 39 olyan nagyváros található, amelyek lakossága meghaladja a 200 ezer főt. Ezek közül 2016-ban hét városban nőtt az elkövetett bűncselekmények száma, a többiben csökkent, vagy relatíve azonos szinten maradt. Kimondottan nagy arányú emelkedés jelentkezett Erfurtban +13,7%, Lipcsében +20,4% és Lübeckben +12,1%.

Berlin

Berlin különleges helyzetet foglal el a német nagyvárosok között. A főváros volta miatt, több különböző rendőrség – a városállamé, a szövetségi, a parlamenti – található itt. A város területe 892 km², ebből kb. 1/3 erdő és üdülőterület. Legnagyobb kiterjedése kelet–nyugati irányban 45 km, észak–déli irányban 38 km, és 12 közigazgatási kerületre oszlik.

- A lakosság összlétszáma: 3 652 957 fő, ebből:
- német állampolgár: 2 994 683 (82%);
- nem német állampolgár: 658 274 (18%);
- németek migrációs háttérrel és nem németek összesen: 1 123 142 (30,7%).

⁶ Ritecz (2017)

⁷ Polizeiliche Kriminalstatistik Bayern 2016.

⁸ Polizeipräsidium München.

A lakosság egy év alatt 50 ezer fővel növekedett és évek óta folyamatosan emelkedik a létszáma, ezért pontatlan a bűncselekmények számát 100 ezer főre kivetíteni hosszabb idő átlagát vizsgálva. Egyéb hatások is torzítják a bűnügyi helyzet értékelését. A város az ország legnagyobb turisztikai láttnivalója, igazi vonzást gyakorol egész Európára. A kontinens harmadik legkeresettebb idegenforgalmi helye London és Párizs után. A Berlin–Brandenburg Statisztikai Hivatal jelentése szerint 2017-ben a turisták száma a megelőző évhez képest 2,9%-kal növekedett 12,7 millióra és 31,1 millió itt töltött éjszakára, ez +2,7%-os növekedés egy év alatt. A bűnügyi statisztikát jelentősen befolyásolják a Brandenburg tartományból ingázó munkavállalók (mint Budapest és Pest megye). Azt is figyelembe kell vennünk, hogy közel van Lengyelország, a városi körgyűrűn keresztül halad a forgalom a lengyelek és részben Ukrajna, valamint a balti államok felé.

A tartomány évente rendőrségi bűnügyi statisztikát ad ki⁹ és természetesen a rendőr elnökség, (kvázi főkapitányság), honlapja is foglalkozik bűnügyi kérdésekkel.¹⁰

A publikációban szereplő migrációs jelenség keletkezésével, kezelésével foglalkoznak könyvükben Ritecz György és Sallai János.¹¹

A bűnügyi helyzet rövid összefoglalása a 2016-os évre vonatkozóan:

- Ismertté vált bűncselekmény az idegenrendészeti esetekkel együtt: 568 860 (2015: 569 549, -0,1%);
- a statisztika 148 042 gyanúsítottat/elkövetőt tart nyilván, ez 2392 fővel kevesebb, mint az előző évben, közülük 38 723 nő (26,2%) és 109 319 férfi (73,8%);
- az idegenrendészeti bűncselekmények (a tartózkodási, menekültügyi és szabad mozgási) törvények megsértése jelentősen emelkedett: 16 215 eset (2015: 9 987, +62,4%);
- a százezer lakosra jutó bűncselekmények száma 16 414-ről 16 161-re csökkent;
- a felderítési arány valamelyest romlott 43,9%-ról 42,0%-ra;
- a nem német elkövetők aránya (az idegenrendészeti bűncselekmények nélkül) 37%-ról 39,9%-ra emelkedett;
- a Berlinben lakó elkövetők részesedése az elkövetett bűncselekményekből 75,9%-ról 72,7%-ra esett vissza;
- a 21 év alattiak a bűncselekmények 18%-át követték el, az előző évben 17,4%-ot;
- az áldozatok száma 2,9%-kal emelkedett;
- az okozott károk értéke 195 millió euróval 823,37 millióra nőtt, a befejezett bűncselekmények esetében az okozott átlagos kár szintén magasabb lett, 1795 euróról 2433 euróra nőtt;
- erőszakos bűncselekmények száma: 62 612 (2015: 60 287, +3,9%);
- lopás összesen: 270 880 (2015: 267 123, +1,4%);
  - egyszerű lopás: 158 481 (2015: 152 807, +3,7%);

⁹ Polizeiliche Kriminalstatistik Berlin 2016.

¹⁰ Polizeiliche Kriminalstatistik Berlin 2016.

¹¹ Ritecz–Sallai (2016) 19.

- minősített lopás: 112 399 (2015: 114 316, -1,7%);
- zseblobás: 44 722 (2015: 40 399, +10,7%);
- lakásbetörés: 11 507 (2015: 11 815, -2,6%);
- életellenes bűncselekmény: 167 (2015: 193, -13,5%);
- rablás: 5156 (2015: 4905, -4,5%).

Berlin 2014. évi bűnügyi helyzetét tartalmazza egy másik publikáció.¹²

Külföldi elkövetők

A külföldi elkövetőkkel kapcsolatos statisztika kapcsán érdemes kitekinteni az idegenellenesség témakörére. Görbe Attiláné Zán Krisztina *A nemzetközi xenofóbia-kutatások* című cikkében részletes elemzést ad a Németországban e témában folytatott közvélemény-kutatások eredményeiről.¹³

Az idegenrendészeti törvényeket 16 215 esetben sértették meg (2015: 9987). Összesen 14 572 személyt derítettek fel, nem német volt az elkövetők 99,6%-a, 21 évesnél fiatalabb 26,3% volt, azaz 3838 személy. A berlini statisztikában 5 kódszám található az idegenrendészeti törvények megsértésével kapcsolatban:

- Engedély nélküli tartózkodást 13 992 esetben észleltek, amelyek „mindenek előtt” engedély nélküli, felderítetlen körülményű beutazást követően alakultak ki.
- Engedély nélküli beutazási bűncselekményt 662 személy követett el. E kategória érdekessége, hogy a nyilvántartás vonatkozó rovatába csak azok az esetek vezethetők be, amelyeknél megállapítható a Szövetségi Köztársaság területére történő belépés pontos helye és ideje. Berlinnek külső államhatára csak a repülőtéren van, így ezek az elkövetők mind innen származnak és a szövetségi rendőrség fogta el őket, amely szervezet a repülőtéri utasellenőrzést végzi.
- Bűncselekmény a menedékes törvény 84. és 85. paragrafusa értelmében volt 63 eset –228 eset az előző évhez képest; -78,4%. A személyeket a Szövetségi Migrációs és Menekültügyi Hivatal adta át a rendőrségnek, mert hamis adatok alapján nyújtottak be menedékkérelmet.
- Kijelölt tartózkodási hely elhagyása 301 eset, -21,8%.
- Látszatházasság, látszatomkavállalás 215 eset, +22,9%.

Idegenrendészeti bűncselekmények nélkül a gyanúsítottak 39,9%-a volt külföldi. Ha csak a városban élőket nézzük és leszámoljuk az átutazók, turisták által elkövetett cselekményeket, a berlini külföldiek a bűncselekmények 33,5%-át követték el. Berlin bejelentett lakosainak 18%-a nem német.

¹² Fórizs (2016)

¹³ Görbe Attiláné Zán (2016) 267.

Hamburg

Teljes nevén Hamburg Szabad és Hanza Város. Területe 755 km², ennek 8%-a vízfelület. A tartományi határ hossza 205 km, két másik német tartománnyal határos, Alsó-Szászországgal 79 km-en, Schleswig-Holsteinnel 126 km-en. A település Európa egyik legnagyobb tengeri kikötője, holott nem is érintkezik az Északi-tengerrel. A hajók az Elbán jönnek fel. Ez napjainkban, több esetben is feszültséget okozott a két szomszéddal. Az egyre mélyebb merülésű tengerjárók miatt szükség van a folyó mélyítésére, kotrására, de ez a vízszakasz már nem a tartomány tulajdona s ezért rendszeresen komoly tárgyalásokat, egyeztetéseket szükséges folytatniuk az érintettekkel. A hamburgi tengeri kikötőnek olyan nagy a jelentősége, hogy a város rendőrtisztai főiskoláján külön vízrendőrségi szakirány működik, ismereteim szerint az országban az egyetlen helyen. A terület legnagyobb átmérője északkelet–délnyugat irányban 40 km, délkelet–északnyugat irányban 42 km. A közigazgatási rendszer hét kerületre oszlik, a kormány „szénátus” megnevezéssel funkcionál. A belügyminiszter megnevezése „belügyi szenátor”.

A lakosság létszáma a 2015-ös év végén 1 787 408 fő volt, ebből 262 252 nem német állampolgár (14,7%). A településen 10 366 fő él menekültként, valamilyen típusú tartózkodási engedéllyel (a nem németek 4%-a).

Jogilag Hamburg is önálló tartomány, rendőrségi bűnügyi statisztikája szintén megtalálható az interneten.¹⁴

A bűnügyi helyzet rövid összefoglalása:

- 2016-ban 239 230 bűncselekmény vált ismertté, az előző évben ez a szám 243 959 (–1,9%), ezzel a bűncselekmények esetszáma a 2007–2015 évek átlaga fölött éppen egy kicsivel, 2%-kal magasabb, tízéves átlagban öt év adatai nagyságrendileg szinte megegyeznek, 1-2% eltérést mutatnak;
- gyanúsítottként/elkövetőként 74 888 főt derítettek fel, közülük 58 065 férfi (77,5%) és 16 823 nő (22,5%);
- a 100 ezer lakosra jutó bűncselekmények száma: 13 384 (2015: 13 839, –3,3%), ez az adat a tízéves átlag felett van 0,7%-kal, vagyis lényegében állandóságot mutat;
- a nyilvántartott áldozatok száma: 35 651;
- a felderítési arány emelkedett 43,8%-ról 44,8%-ra, 107 085 esettel, az elmúlt tíz év harmadik legjobb eredménye, 107 085 esetet derítettek fel;
- idegenrendészeti bűncselekmény: 1726;
- az elkövetett cselekmények 49,0%-a lopás: 117 234 eset, az előző évben pedig 50,7%;
  - zseblopás: 18 456;
  - egyszerű lopás: 66 450, a bűncselekmények 27,8%-a;

¹⁴ Polizei Hamburg, Polizeiliche Kriminalstatistik 2016.

- a lopások minősített eseteit a büntető törvénykönyv 243-244a §-ai tárgyalják. A 243. szakasz hét szempontot különít el a meghatározáshoz, többek között olyanokat, mint az erőszakos behatolás, álkulcs alkalmazása, elbújás a tetthelyen és a zárás utáni elkövetés, csoportos tevékenység, fegyver ellopása, a tetthelyen külön biztonságba helyezett (páncélkazetta, páncélszekrény) értékek elvitele. Összesen 50 784 cselekmény volt, 21,2%;
- a lopások okozta kár: 117 042 894 euró (2015: 131 140 876), ez megfelel a bűnözés okozta károk 55,7%-ának (2015: 52,2%);
- életellenes bűncselekmény: 109 eset, 60 német és 49 nem német elkövető;
- vagyon elleni és hamisítással kapcsolatos: 35 306 eset (14,8%);
- szexuális bűncselekmény: 1420 eset (0,6%);
- csalás: 30 252 eset;
- az összes károkozás a bűncselekmények által 210 074 015 euró, 50 ezer eurónál nagyobb kár 469 cselekménynél keletkezett, 15 euró alatt 32 357 eset történt, az összes cselekmény 23,3%-a;
- személyes szabadság elleni bűncselekmény: 30 561 eset (12,8%);
- testi sértés: 22 576, amelyből veszélyes és súlyos: 5902;
- a statisztika 3.4. szakasza szerint az évben (2016) lőfegyver tényleges használata (lövés leadása) bűncselekmény elkövetésekor 162 esetben történt (+6 eset, +3,8%). Rablásnál 2, kényszerítés 10, életellenes cselekménynél 9 alkalommal és 23 esetben következett be rongálás. Lőfegyver használatával történő fenyegetés 296 alkalommal történt (–50 eset, –14,5%). A megoszlás: rablás 114, kényszerítés 139, testi sérülés 28, egyéb 15 eset. Tíz éves átlagban 2009 volt a csúc, ezt követően csökkenés tapasztalható.

Külföldi elkövetők

Nem német gyanúsítottat 35 497 főt fedtek fel, az összes bűncselekmény 47,4%-át követték el. Amennyiben levonjuk a bekövetkezett idegenrendészeti bűncselekményeket, amelyeket szinte csak külföldiek követnek el, úgy az összes cselekmény 43,0%-a 29 632 eset (2015: 28 482) jut a nem német kategóriára. Igen nehéz statisztikailag a német/nem német elkövetőket életkor, nem és szociális hovatartozás szerint összehasonlítani. Az itt tartózkodó külföldiek a német állampolgárokkal összevetve általában fiatalabbak, többnyire férfiak és az alacsonyabb keresetű társadalmi rétegekhez tartoznak. Mindez növeli a valószínűségét, hogy mint gyanúsítottak a rendőrség látókörébe kerüljenek. Körükből az elkövetők 78,7%-a volt felnőtt, 27 953 esettel és 18–21 év közötti az elkövetők 10,3%-a 3672 cselekménnyel.

A 35 497 külföldi elkövetőből 28 816 rendelkezett érvényes tartózkodási engedéllyel, 6681 fő illegálisan élt az országban, 4959 volt regisztrált menedékkérő. 930 fő rendelkezett „tűrés” (*Duldung*) megnevezésű engedéllyel, amelyet olyan személyek részére adnak, akik kérelmét már elbírálták, nem fogadnak be, de ideiglenesen nincs lehetőség

a kitoloncolásukra. Összesen a külföldi elkövetők 18,8%-a tartózkodott engedély nélkül az országban.

Egy érdekes kimutatás szerint a nem német gyanúsítottak között:

- 3 fő volt itt állomásozó külföldi katona;
- 837 fő turista, illetve átutazó;
- 560 fő diák, hallgató;
- 1718 fő munkavállaló;
- 254 fő önálló foglalkozású, vállalkozó.

A statisztika országok bontásában is megadja az elkövetők származását, a felsorolt 48 állam között Magyarország nem szerepel. A tíz első helyen szereplő államnál három uniós tag található – Lengyelország, Románia, Bulgária –, még két európai nemzet – albán, szerb (ha a törököt nem számolom, amely a következő) – és végül afgán, szír, iraki, iráni gyanúsítottak zárják az első tízes listát.

München és Bajorország

München városa Bajorország (a Bajor Szabadállam) fővárosa és többszörös közigazgatási központ a német államigazgatás rendszerében, többek között az ország hét kerületének (megyéjének) is egyike. Egyben Németország harmadik legnagyobb városa a lakosság számát nézve Berlin és Hamburg után. Népessége 1,43 millió, de az agglomerációval együtt már 3,1 és a München nagyvárosi régiót vizsgálva már 5,7 millió ember él a vonzáskörzetében. Területe 310 km². Az ország azon városai között, amelyek lakossága meghaladja a 200 ezer főt, összesen 39 ilyen település van, a bűnügyi statisztika szerint a legbiztonságosabb. Ezt nem győzik eleget hangoztatni a belügyi és rendőri vezetők, mondván, itt a bekövetkezett bűncselekmények közel kétharmadát felderíti a rendőrség. A müncheni rendőr elnökség (rendőr-főkapitányság) területén a 100 ezer lakosra 6128, magában a városban pedig 6696 bűncselekmény jutott. A tartományban a rekordot Alsó-Bajorországban érték el 3962 cselekménnyel.

Úgy tűnik, az illetékeseket nem ringatták biztonságba ezek az adatok. Bár a 2016-os rendőrségi bűnügyi statisztika a „Bajorországban élni – azt jelenti biztonságban élni” jelmondatot viseli, de a belügyminiszter most hirdette meg a *Biztonság erő útján* címet viselő új stratégiát, amelyben a rendőrségi létszám 2.00 fővel történő emelését 2020-ig, valamint új felszerelést, a védőöltözet javítását, a rendőri figyelőszolgálat felbruttosítását, a rendőrségi videóórzési rendszer kiterjesztését ígéri.

Bajorország 70 500 km² a legnagyobb területű és 12,9 millió lakossal Nordrhein-Westfalen után a második legnépesebb tartomány. A rendőrség a Bajor Belügyi, Építési és Közlekedési Minisztérium szervezetébe tartozik.

A bűnügyi helyzet rövid összefoglalása a tartományra vonatkozóan

A 2016-os rendőrségi bűnügyi statisztika 882 473 bűncselekményt tart nyilván az idegenrendészeti esetekkel együtt. Ezek nélkül a szám 614 520-ra csökken. 100 ezer lakosra 4785 cselekmény jut, amely még mindig igen alacsony. Részadatok:

- a felderítési arány: 63,7%;
- kábítószeres bűncselekmény: 49 056 (+19,2%);
- életellenes bűncselekmény: 587 (2015: 511, +14,9%);
- személyes szabadság elleni bűncselekmény: 21 101 (+9,8%);
- testi sértés: 79 197 (+9,3%);
- internetes bűncselekmények: 24 871 (+3,8%);
- lopások: 180 260 (-2,7%);
- rablás: 2457 (-2,5%);
- szexuális bűncselekmények: 6076 (-0,8%);
- lakásbetörés: 7470 (-0,1%);
- közterületen elkövetett bűncselekmények: 106 068 (-0,1%).

Az összes bűncselekmény 30,4%-a, 267 933 eset idegenrendészeti, amely 56 937-tel, 27%-kal több, mint 2015-ben. Megtisztítva az idegenrendészeti vonatkozástól a bűncselekmények számának emelkedése egy év alatt +19 621 eset (+3,3%), 594 899 cselekményről 614 520-ra emelkedett.

A felfedett gyanúsítottak száma: 274 633 (+12 889 fő, +4,9%). Közülük 210 543 férfi (76,7%) és 64 090 nő (23,3%).

Külföldi elkövetők

Az elkövetők közül 180 023 német (+0,3%-os növekedés, valójában szinten maradás) és 94 610 nem német (+14,9%). A külföldiek képezik az összes gyanúsított 34,4%-át, a tíz jelentősebb kategória származási helyét a 2. táblázat szemlélteti. Az elmúlt öt évben a külföldi gyanúsítottak aránya 9%-kal emelkedett az idegenrendészeti cselekményeket nem számítva. 2012-ben még a 25,4%-ot érte el.

München

A statisztika a városban a bűncselekmények számának emelkedését mutatja, amelyet a biztonsági szakértők már korábban is jeleztek a lakosság létszámának folyamatos emelkedése miatt. Nyolc év alatt a lakosság létszáma 140 ezer fővel növekedett és ez többek között a 100 ezer lakosra eső bűncselekmények mutatóját 8,0%-kal csökkentette. A negatív tendenciához a rendőrség véleménye szerint hozzájárul az ellenőrzések fokozása az elmúlt évben. A kábítószer-árusítás és a prostitúció elleni határozottabb fellépés jegyében 2016. januártól októberig a város három frekventált pontján, köztük a főpályaudvarnál és a régi botanikus kertnél megerősített ellenőrzéseket folytattak.

1658 kábítószeres bűncselekményt fedtek fel, és 1035 szabálysértést, 45 alkalommal jártak el prostitúció folytatásával szemben és 3500 kitiltást alkalmaztak. A nagyobb rendőri jelenlét emelte az ismertté vált bűncselekmények számát, elvileg rontva a statisztikát. A tapasztalatok szerint a dílerok nagy része külföldi, harmadik országból származik (Mali, Szenegál, Szomália, Eritrea, Nigéria, Szíria, Irak, Tunisz, Algéria, Marokkó) és több mint a fele nem is a városban lakik, hanem távolabbi településekről jár be.

A helyzetkép egyáltalán nem kedvezőtlen. 2015-ben a bűncselekmények száma 104 134 esettel történelmi mélypontra került, 1988-óta (100 836) a legalacsonyabb volt. Ehhez nézve a 2016-os év sem rossz, idegenrendészeti adatok nélkül 110 399 eset (+6%, +6265 bűncselekmény). Az idegenrendészeti esetekkel együtt 128 141 (-12,0%, -17 443 eset).

A bűncselekmények számának növekedését alapvetően az alábbi területekre vezetik vissza:

- teljesítés elmulasztása (+31,7%, +1980 eset);
- testi sértés (+6,3%, +780 eset);
- egyszerű lopások (+2,7%, +651 eset);
- kábítószeres bűncselekmények (+7,0%, +600 eset).

Bár a tartományban összességében csökkent a lakásbetörések száma, a városban a hivatalos adatok szerint 9%-kal növekedett +127 esettel összesen 1540-re. Az emelkedés egy megelőző, 2015-ös jelentős csökkenés után következett be és még mindig kevesebb, mint a 2014-es 1827 eset.

Vannak bűncselekményfajták ahol a migrációs mozgás az elmúlt két évben növekedést hozott, ilyenek a menetjegy nélküli utazás, a bolti lopások és a testi sértések. Másik jelenség a többnyire kelet-európai uniós országokból érkező utazó betörőbandák működése.

A városban a menedékkérők által elkövetett bűncselekmények száma 5898 volt (+53%, +2042 eset), az előző évhez képest, alapvetően a kisebb jelentőségű cselekmények területén. Az áldozatok is többnyire azonos körből kerültek ki. A növekedés értékelésénél figyelembe kell venni, hogy 33 656 főre emelkedett a városban elhelyezett menekültek száma egy év alatt (+6346 fő).

Következtetésem a tanulmányozott statisztikák alapján

- Németországban lényegében kiegyensúlyozott a bűnügyi helyzet annak ellenére, hogy a bűncselekmények elkövetése terén egyes bűncselekményfajták tekintetében kismértékű növekedés tapasztalható.
- Folyamatosan emelkedik a nem német elkövetők száma, a külföldiek aránya lassan kúszik felfelé a lakosságon belül, különösen a nagyvárosokban. A bűnelkövető idegenek legjelentősebb csoportjai európai és ezen belül is uniós országokból kerülnek ki. A harmadik világ állampolgárai és kimondottan a menekültek, menedékkérők kisebb részét alkotják a gyanúsítottaknak, főleg jelentéktelenebb

bűncselekmények területén, például bolti lopások. Tevékenységük gyakran saját közösségükön belül jelentkezik. A berlini statisztikából közvetlenül is kitűnik, hogy az első tíz származási ország lényegében csak európai.

- Az idegenrendészeti jogszabályok megsértése jelentősen emelkedik. Az ország belsejében az engedély nélküli tartózkodás a jellemző, amelyet az ottlét valamilyen megoldású legalizálásával lehetne törvényes mederbe terelni.
- A terrorveszély a menekültek, egyéb külföldiek adataiból, tevékenységéből, direkt módon nem vezethető le.
- A külföldi bűnözők gyakran csoportokban, egyes cselekményekre specializálódnak.
- Léteznek külföldiekhez, egyes nemzetiségekhez kapcsolható tipikus elkövetések.

Befejezés

Németország Európa gazdaságilag legerősebb állama, az Európai Unió egyik hajtómotorja. A termelő erők fejlődése, a globalizáció hazánkat és az NSZK-t végleg összekötötte. Ezért nem közömbös számunkra, miként alakulnak náluk a viszonyok, többek között a rendészet területén is. A különböző éves bűnügyi statisztikák kedvező betekintési lehetőséget nyújtanak az ott kialakult és folyamatosan változó helyzetbe. Külön érdekesekek a külföldiekkel, köztük a menekültekkel vagy az átutazókkal, turistákkal kapcsolatos tapasztalatok. Ami viszonyok, jelenségek Nyugaton létrejönnek, időben eltolódva, esetleg kisebb mértékben nálunk is be fognak következni. Nem árt, ha előre készülünk rá. Ezekről a folyamatokról nem lehet elzárkózni.

1. táblázat: A bűnözés megoszlása tartományok szerint

Tartomány	Lakosság	Lakosság %-ban	Bűncselekmények száma 2016-ban	100 ezer lakosra 2016-ban
Baden-Württemberg	10 879 618	13,2	609 133	5 599
Bajorország	12 843 514	15,6	882 473	6 871
Berlin	3 520 031	4,3	568 860	16 161
Brandenburg	2 484 826	3,0	185 831	7 479
Bréma	671 489	0,8	91 904	13 687
Hamburg	1 787 408	2,2	239 230	13 384
Hessen	6 176 172	7,5	412 104	6 672
Mecklenburg-Vorpommern	1 612 362	2,0	123 061	7 632
Alsó-Szászország	7 926 599	9,6	561 963	7 090
Nordrhein-Westfalen	17 865 516	21,7	1 469 426	8 225
Rheinland-Pfalz	4 052 803	4,9	274 593	6 775
Saarland	995 597	1,2	76 981	7 732
Szászország	4 084 851	5,0	324 736	7 950

Tartomány	Lakosság	Lakosság %-ban	Bűncselekmények száma 2016-ban	100 ezer lakosra 2016-ban
Sachsen-Anhalt	2 245 470	2,7	196 464	8 749
Schleswig-Holstein	2 858 714	3,5	206 541	7 225
Tübingia	2 170 714	2,6	149 226	6 875
Németország	82 175 684	100,0	6 372 526	7 755

Forrás: Bericht zur Polizeilichen Kriminalstatistik 2016 (2016) 27. A statisztika 5-T03 táblázata részadatai

2. táblázat: Külföldi elkövetők Berlinben, egyes kiemelt bűncselekmények területén

Bűncselekmény típusa	Elkövetők száma (fő)	Arány a bűncselekménytípuson belül (%)
Zseblobás	1 595	90,7
Kereskedés heroinnal	276	84,9
Gépjárművek minősített lopása	402	79,6
Minősített lopás gépjárműből/-ről	380	73,1
Cannabiskereskedelem és -előállítás	880	62,5
Átutalási csalás	337	58,9
Pénz-, csekk-, bankkártya-hamisítás	119	58,3
Pénzmosás	1 617	54,9
Bolti lopás	11 327	54,3
Orgazdaság	592	53,9
Minősített lopás lakásból	362	52,2
Bűncselekmény összesen	66 275	44,8

Forrás: Polizeiliche Kriminalstatistik Berlin 2016. 110.

3. táblázat: Külföldi gyanúsítottak megoszlása országoként

Ország	Szám (fő)	Összes gyanúsított %-a
Törökország	5 784	4,3
Lengyelország	5 362	3,9
Románia	4 430	3,3
Szíria	2 482	1,8
Bulgária	2 434	1,8
Szerbia	2 326	1,7
Moldova	1 734	1,3

Ország	Szám (fő)	Összes gyanúsított %-a
Oroszország	1 379	1,0
Bosznia-Hercegovina	1 346	1,0
Ismeretlen	2 961	2,2

Forrás: Polizeiliche Kriminalstatistik Berlin 2016. 112.

4. táblázat: Külföldiek, akik bűncselekményt követtek el a bajor tartományban

Ország	Fő
Románia	10 635
Törökország	9 489
Lengyelország	4 905
Szíria	4 536
Afganisztán	4 289
Olaszország	4 045
Irak	3 414
Bulgária	3 025
Szerbia	2 744
Ausztria	2 704

Forrás: Polizeiliche Kriminalstatistik Bayern 2016. 17.

IRODALOMJEGYZÉK

- A BKA törvény (BKAG). Törvény a Szövetségi Bűnügyi Hivatalról és a szövetség és a tartományok együttműködéséről rendőrségi bűnügyi esetekben. Forrás: www.gesetze-im-internet.de/bkag_2018/index.html (2018. 03. 01.)
- Bericht zur Polizeilichen Kriminalstatistik 2016. Forrás: www.bmi.bund.de/SharedDocs/downloads/DE/publikationen/themen/sicherheit/pks-2016.html (2018. 03. 01.)
- Fórizs Sándor (2017): A német Szövetségi Belügyminisztérium 2015. évi bűnügyi statisztikája. In Boda József – Felkai László – Patyi András szerk.: *Ünnepi kötet a 70 éves Janza Frigyes tiszteletére*. Budapest, Dialóg Campus Kiadó. 177–188.
- Fórizs Sándor (2015): Gondolatok Németország rendőrségi rendszeréről. *Belügyi Szemle*, 63. évf. 10. sz. 47–64.
- Fórizs Sándor (2016): Berlin 2014-es bűnügyi statisztikája. *Belügyi Szemle*, 64. évf. 6. sz. 127–139.
- Görbe Attiláné Zán Krisztina (2016): Nemzetközi xenofóbia-kutatások. In Deák József – Gaál Gyula – Sallai János szerk.: *A toll sokszor erősebb, mint a kard: rendészettudományi tanulmányok Prof. Dr. Fórizs Sándor 65. születésnapja tiszteletére*. Budapest, NKE Szolgáltató Nonprofit Kft, Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar. 84–100.
- Polizeiliche Kriminalstatistik Bayern 2016. Forrás www.stmi.bayern.de/assets/stmi/med/aktuell/pks2016.pdf (2018. 03. 01.)

Polizeipräsidium München. Forrás: www.polizei.bayern.de/muenchen/ (2018. 03. 01.)

Polizeiliche Kriminalstatistik Berlin 2016. Forrás: www.berlin.de/polizei/_assets/verschiedenes/pks/polizeiliche-kriminalstatistik-berlin-2016.pdf (2018. 03. 01.)

Polizeiliche Kriminalstatistik Berlin. Forrás: www.berlin.de/polizei/verschiedenes/polizeiliche-kriminalstatistik/ (2018. 03. 01.)

Polizei Hamburg, Polizeiliche Kriminalstatistik 2016. Forrás: www.hamburg.de/contentblob/8347980/5888ba3ce46f87175e3a3aae9e9f6b05/data/2017-02-08-bis-pm-dljahrbuch.pdf (2018. 03. 01.)

Ritecz György – Sallai János (2016): *A migráció trendjei, okai és kezelésének lehetőségei 2.0.* Budaörs, Hanns Seidel Alapítvány.

Ritecz György (2017): *A Migráció a XXI. század kezdetén.* Saarbrücken, Globe Edit.

ABSTRACT

Crime in German Cities

FÓRIZS Sándor

The paper presents the crime situation in three German cities: Berlin, Hamburg and Munich, based on official 2016 crime statistics published by the police. The author analyses separately data concerning foreigners and the information related to refugees. He examines the typical offences committed by foreigners. One of the chapters in the study presents the relevant, most important data from 16 German federal states.

Keywords: *crime statistics, offences, foreigners, refugees, deportation, residence permit, types of crimes, suspect, offender*